

EU:n energia- ja ilmastolainsäädännön uudistaminen vuoteen 2030

Hiilitulleihin liittyy merkittäviä riskejä

EU etsii keinoja, joilla saavuttaa 55 % päästövähennykset vuonna 2030

EU nosti vuoden 2030 päästövähennystavoitetta 40 %:sta 55 %:iin osana Green deal -ohjelmaansa. Uusi tavoite on tarkoitus saavuttaa "Fit for 55" -nimisellä energia- ja ilmastolakipaketilla. Siinä esitetään hiilitullien käyttöönoton lisäksi muutoksia mm. päästökauppaan ja uusiutuvan energian käyttöön.

Hiilitullit (carbon border adjustment mechanism, CBAM) koskisivat EU-alueelle saapuvia tuontituotteita: mitä enemmän ilmastopäästöjä syntyy niiden valmistuksesta, sitä korkeampi tullimaksu. Tavoitteena on tasoittaa kilpailukenttää EU:n sisämarkkinoilla ja estää hiilivuotoa eli tuotannon siirtymistä Euroopan ulkopuolelle.

Isoja avoimia kysymyksiä ovat hiilitullin kattavuus, maksutapa rajalla (vero, tullitariffi vai päästöoikeus), tuotteen hiilijalanjäljen laskenta sekä yhteensopivuus WTO-sääntöjen kanssa. Samoin pohditaan, kuinka hiilitullit sovitetaan yhteen EU:n päästökaupan kanssa.

EK:n viestit päättäjille

EU tarvitsee tehokkaat keinot ehkäistä hiilivuotoa ja tasoittaa kilpailukenttää. Hiilitullit eivät ole tähän ensisijainen keino, vaan hiilivuotoa tulee torjua ennen muuta päästökaupan pelisäännöillä. Hiilitulleihin liittyy merkittäviä riskejä, jotka voivat vaikeuttaa myös Suomen kauppasuhteita ja vientiä.

- Ns. hiilivuotoaloille tulee taata – mahdollisten hiilitullien rinnallakin – päästöoikeuksien riittävä ilmaisjako sekä päästökaupan epäsuorien sähkökustannusten kompensatio. Niistä voidaan luopua vasta kun kansainvälinen kilpailutilanne tasoittuu kolmansien maiden lisätessä ilmastovelvoitteitaan.
- Hiilitulleissa kohtaavat ilmasto- ja kauppapolitiikka haastavalla tavalla. Niiden käyttöönotto olisi EU:lle järeä toimenpide. Sen riskit liittyvät kolmansien maiden vastatoimiin ja kauppasodan uhkaan, raaka-aineiden ja tuontituotteiden kallistumiseen sekä päästöoikeuksien nykyisen ilmaisjaon poistoon. Siksi valmistelu ja käyttöönotto on tehtävä huolellisesti tärkeimpien kauppakumppaneiden kanssa keskustellen.
- Hiilitullien toteutustapaa kannattaa kuitenkin selvittää EU:ssa. Niitä voisi harkita täydentävänä keinona, jos EU:n ja muun maailman ilmastotoimien kuilu säilyy. Oma päästöoikeusvaranto voisi olla toimivin tapa kerätä maksut.

Elinkeinoelämä kannattaa EU:n kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa, jossa vuoden 2030 päästötavoite on tärkeä etappi kohti ilmastoneutraalia Eurooppaa vuonna 2050. Fit for 55 -lakipaketin on huolehdittava samalla yritysten mahdollisuudesta investoida ja pärjätä kansainvälisessä kilpailussa:

- ✓ Vähennetään päästöjä kustannustehokkaasti, markkinaehtoisesti ja teknologianeutraalisti.
- ✓ Hyödynnetään kustannustehokkaat joustovaihtoehdot – myös kansainvälisten päästöyksiköiden käyttö.
- ✓ Muutetaan lainsäädäntöä vain aidon tarpeen mukaan, ja vältellään päällekkäisyyksiä ja ristiriitoja.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, puh. +358 40 767 5684 kati.ruohomaki@ek.fi, @KatiRuohomaki
Asiantuntija Karoliina Rasi, puh. +32 47 634 9263, karoliina.rasi@ek.fi, @karorasi